WYUZDANY

il. Marcelina Jarnuszkiewicz

Dawniej mówiono też – w tym samym znaczeniu – ROZUZDANY. WYUZDANY i ROZUZDANY to pierwotnie ‘taki, któremu zdjęto uzdę’. Nawet ci, co nie znają osobiście żadnego konia, mogą sobie wyobrazić, jak objawiać musi swą radość koń, któremu po całym dniu pracy wreszcie zdjęto uzdę (a wcześniej przecież całą uprząż). Tak to właśnie WYUZDANY – rozpasany, rozhulany, pozbawiony hamulców – koń użyczył swoim zachowaniem wtórnego znaczenia tytułowemu określeniu. Skojarzenia z jurnym ogierem również wpłynęły na modyfikację znaczenia: WYUZDANY to dzisiaj wyraz oceniający czyjąś moralność, określenie negatywne, choć raczej książkowe, oznaczające ‘pozbawiony wszelkich hamulców moralnych; rozpasany, rozwydrzony, rozpustny’.